

MAT:Novi aranžman sa MMF za reprogram duga zemlje

BEOGRAD, 10. jula (Tanjug)

Srbija bi morala da pregovara sa Međunarodnim monetarnim fondom o novom aranžmanu u okviru koga bi bio predviđen reprogram ili još bolje otpis dela postojećeg duga zemlje, ocenili su danas stručnjaci okupljeni oko časopisa "Makroekonomske analize i trendovi".

Kako je navedeno na predstavljanju novog broja MAT-a, u ovom trenutku je mala verovatnoća da će Srbija na jesen moći da servisira dospele rate, čak i da se primene sve mere kratkoročne fiskalne konsolidacije.

Stručnjaci ističu da bi zaduživanje bilo daleko izvesnije i povoljnije ukoliko se produži aranžman sa MMFom.

U okolnostima u kojima se nalaze država i privreda, jasno je da postojeći aranžman sa MMFom nije dovoljna potpora za prevazilaženje preteće krize duga u javnim finansijama i za sprečavanje mogućih bankrotstava u privredi i finansijskom sektoru, upozorili su oni.

Zbog toga je, kako je precizirao saradnik MAT-a Stojan Stamenković, potreban novi aranžman u okviru kog bi se razmišljalo o reprogramiranju ili otpisu dela postojećeg duga.

On je napomenuo i da je stopa servisiranja duga Srbije kao odnos prihoda od izvoza robe i usluga i dospele glavnice i kamata za otplatu sada više od 30 odsto, a smatra se kritičnim već kada pređe 25 odsto.

Ne postoji valjan razlog za smenu guvernera

Ne postoji valjan razlog za smenu guvernera Srbije, ali on uvek "može da se izmisli i iskonstruiše", izjavio je danas saradnik Ekonomskog instituta Stojan Stamenković. Na predstavljanju novog broja časopisa "Makroekonomske analize i trendovi", on je ocenio da su špekulacije o smeni guvernera verovatno povezane sa predlogom da Narodna banka Srbije, putem kupovine obveznica od Razvojne banke, koja bi bila u državnom vlasništvu, finansira investicije u iznosu od milijardu evra.

Da bi se realizovala ta ideja, potreban je guverner koji će je sprovesti, rekao je Stamenković, istovremeno ocenjujući da bi "podržavanje investicija sredstvima iz primarne emisije vodilo u katastrofu".

"Ako je osnovana pretpostavka da usmeravanje emisije u investicije garantuje novu vrednost i vraćanje duga, prvo pitanje bi moglo biti zašto je onda smederevska železara problem i zašto samo stvara nove dugove, šta garantuje profitabilnost takve investicije i ko na kraju pokriva taj dug", zapitao je on i naglasio da je to država, odnosno poreski obveznici.

Prema rečima Stamenkovića, i kada je investicija profitabilna deo sredstava se odliva u potrošnju, odnosno isplaćuju se lična primanja, a veliki deo te emisije okrenuo bi se tražnji za sredstvima iz deviznih rezezrvi. Drugim rečima, devize će se prodavati za dinare iz emisije i to će pojačati pritisak na kurs i sa te strane na inflaciju, odnosno celokupna emisija za te kredite prelila bi se u inflaciju koja bi na

kratak rok pogurala privrednu aktivnost, ali bi posle toga sledile recesione tendencije, precizirao je on.

Nova vlada mora da traži rešenje u stimulanju priliva investicija iz inostranstva i stvaranju uslova za te investicije pravnih, proceduralnih i tržišnih, naglasio je Stamenković.

MAT: Primetna stagnacija privredne aktivnosti

BEOGRAD, 10. jula (Tanjug)

Urednik časopisa "Makroekonomske analize i trendovi" Vladimir Vučković izjavio je danas da je u Srbiji primetna stagnacija privredne aktivnosti, i da poslednji podaci o industrijskoj proizvodnji nisu potvrdili tendenciju rasta.

Na predstavljanju novog broja MAT-a, Vučković je ukazao da industrijska proizvodnja stagnira na nešto nižem nivou za oko 1,5 odsto ispod proseka iz prošle godine.

Od 10 najvećih oblasti u usponu je proizvodnja gume i plastike, koja za pet meseci ove godine ima kumulativan rast od 15 odsto, dok je proizvodnja osnovnih metala prepolovljena, dodao je on. Prema rečima Vučkovića, prehrambena industrija beleži solidan rezultat, ali je silazna putanja zabeležena kod hemijskih i farmaceutskih proizvoda i građevinskog materijala.

Što se tiče spoljne trgovine, izvoz stagnira na nivou koji je za oko četiri odsto iznad prošlogodišnjeg, dok je uvoz na nivou od oko pet odsto iznad proseka, napomenuo je urednik MAT-a. Zbog toga se širi spoljnotrgovinski deficit i u prvih pet meseci je za oko 11 odsto veći nego u istom periodu prošle godine, istakao je Vučković i dodao da jedan od najvažnijih faktora za to opadanje izvoza gvožđa i čelika, odnosno odlazak "JuEs

stila". To, kako je naveo, između ostalog dovodi i do rasta platnobilansnog deficita Srbije, koji je u prva četiri meseca za gotovo 50 odsto veći nego prošle godine.

Rastu platnobilansnog deficita doprinosi i loše kretanje dohodaka, odnosno odliv profita i kamata, kao i pad doznaka, a rezultat toga je deficit od 1,4 milijardi evra za prva četiri meseca ove godine, naglasio je Vučković.

On je dodao i da nije nastavljeno realno oživljavanje prometa u trgovini na malo, a tekuća dinamika realnih zarada slična je dinamici prometa.

Vučković je ukazao i da anketa MAT-a među domaćim privrednicima pokazuje da je indeks poslovne klime u junu bolji nego u maju zbog sektora društvene i državne privrede, očekivana prodaja stagnira na niskom nivou, ali indeks očekivanog rizika je na istorijskom maksimumu.

Stamenković: Srbija trenutno bez ekonomske politike

BEOGRAD, 10. jula (Tanjug)

Trenutno se u zemlji ne sprovodi ekonomska politika i nje neće biti dok se ne formira nova vlada Srbije, rekao je danas saradnik Ekonomskog instituta Stojan Stamenković.

Podsećajući da je još pre dva meseca upozoravao da vladu treba formirati što pre, Stamenković je na predstavljanju novog broja časopisa Makroekonomske analize i trendovi" (MAT) rekao novinarima da je, zbog alarmantnog stanja u privredi, potrebno što pre preduzeti nove poteze u pravcu konsolidacije javnih finansija, ali i obezbeđenju podrške posrnulim firmama.

Na pitanje može li da pošalje neku poruku građanima, jer je "moto" novog broja MAT-a "Šta da se radi?", Stamenković je slegnuo ramenima, istakavši da je malo šta u rukama ekonomista. "Šta ja da radim? Ja samo mogu da čekam. Pre dva meseca sam rekao da je najvažnije da se vlada formira brzo, a oni evo to "razvlače" već dva meseca", kazao je on.

Pitanje zbog čega ekonomisti u zemlji nemaju autoritet, pa se o njihove apele oglašuju političari, Stamenković je kratko to prokomentarisao rečima da je to verovatno zbog toga, "što (oni) bolje znaju".

A da je stanje alarmantno pokazuju i prognoze MAT na osnovu kojih se očekuje: da će industrijska proizvodnja u prvih osam meseci 2012. godine beležiti pad za 3,2 odsto u odnosu na isti period 2011, kao i da će potrošačke cene u prvih osam meseci, u poređenju sa decembrom prošle godine porasti za 4,4 odsto.

Privrednici su se u junskoj anketi MAT izjasnili da očekuju rast cena svojih gotovih proizvoda (oko 35,8 odsto), a u istom mesecu rekordnih 50 odsto firmi izjasnilo se da im je nivo potraživanja previsok, što je pogoršanje u odnosu na maj, kada je taj procenat iznosio 46,9 odsto.

Negativan signal iz junske ankete je i najveći očekivani nivo rizika u poslovanju od kada postoji anketa MAT i od kako se "mere" očekivanja privrednika.